

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

Eventuell justering av publiseringsindikatoren i lys av Plan S

Vi takker for å få muligheten til å komme med innspill. Utdanningsforbundet støtter initiativet med åpen tilgang til offentlig finansiert forskning. Vi er opptatt av at prosessen fram til målet skal være oversiktlig, og at relevante aktører får anledning til å uttale seg i prosessen. Utdanningsforbundet representerer 180 000 lærere, ledere og lærerutdannere i hele utdanningssystemet.

Lærere og ledere er viktige brukere av forskning, det er de som har ansvaret for at barn og unge lærer og utvikler seg i barnehage og skole. Lærere og ledere er også deltagere i FoU-prosjekt og flere har etterhvert fått anledning til å ta ph. d. graden og stå i yrket.

Det er et paradoks at lærerstudenter har fri tilgang til relevant forskning gjennom hele studiet, men i det øyeblikket de er utdannet lærere og skal begynne sin lærergjerning har de aller fleste ikke lengre tilgang til aktuell og relevant forskning. Det stilles store krav til lærernes og ledernes kompetanse og ansvar, og yrket blir stadig mer komplisert og krevende. Vi er opptatt av at de får mulighet til å anvende forskningsbasert kunnskap, og at de får anledning til å diskutere relevant forskning med forskere og kollegaer. De vitenskapelig ansattes vilkår må også ivaretas i denne prosessen.

Vi er positive til at det er opprettet et nasjonalt kanalregister ved NSD som kan være med på å kvalitetssikre tidsskrift. Med Open Access kan det åpnes for useriøse aktører som kan tjene gode penger på å lokke forskere med «lukrative» publiseringskanaler, noe vi har sett flere eksempler på gjennom media. Dette er huller i systemet som må tettes, uavhengig av hvilket alternativ departementet lander på.

Som Kunnskapsdepartementet påpeker i høringsbrevet aktualiserer kravet i Plan S om åpen publisering spørsmålet om det er behov for å justere den norske publiseringsindikatoren, ettersom åpne kanaler er underrepresentert på nivå 2. Det er en stor diskusjon i fagmiljøene

om finansieringssystemet og den norske publiseringsindikatoren, noe som også kommer til uttrykk gjennom denne høringen. Utdanningsforbundet er opptatt av at både kvalitet og relevans i forskningen blir vektlagt, og at det er viktig med mange arenaer for formidling av forskning. Vi mener at det er mange elementer som må på plass før vi har nådd målet om åpen tilgang, og at finansieringssystemet naturlig nok er en viktig del av dette arbeidet.

Utdanningsforbundet har derfor landet på at vi støtter alternativ 3 *Beholde nivå 2, men midlertidig sette uttellingen lik nivå 1 i en overgangsperiode* i høringen da dette alternativet vil gjøre det mulig å opprettholde apparatet rundt indikatoren, inkludert fagrådene og nomineringen til nivå 2 slik departementet også peker på i høringsbrevet. Vi mener dermed at indikatorens kvalitetsdimensjon vil kunne ivaretas, samtidig som målkonflikten mellom Plan S og publiseringsindikatoren vil kunne dempes ved at den ekstra økonomiske uttellingen for nivå 2 fjernes midlertidig. Det betyr at midler tilsvarende den ekstra nivå 2-uttellingen for en periode tas ut av indikatoren og legges i institusjonenes basis. Institusjonene beholder midlene, og de vil kunne føres tilbake til indikatoren så snart andelen åpne kanaler på nivå 2 er kommet opp på et tilstrekkelig nivå, eventuelt at den tas opp til ny diskusjon når målene nås. Det er viktig at vi jobber systematisk over tid med å styrke systemet rundt åpne tilganger.

Med vennlig hilsen

Milena Adam
Seksjonsleder

Astrid Kristin Moen Sund
Seniorrådgiver